

Helvi Leiviskä

(1902–1982)

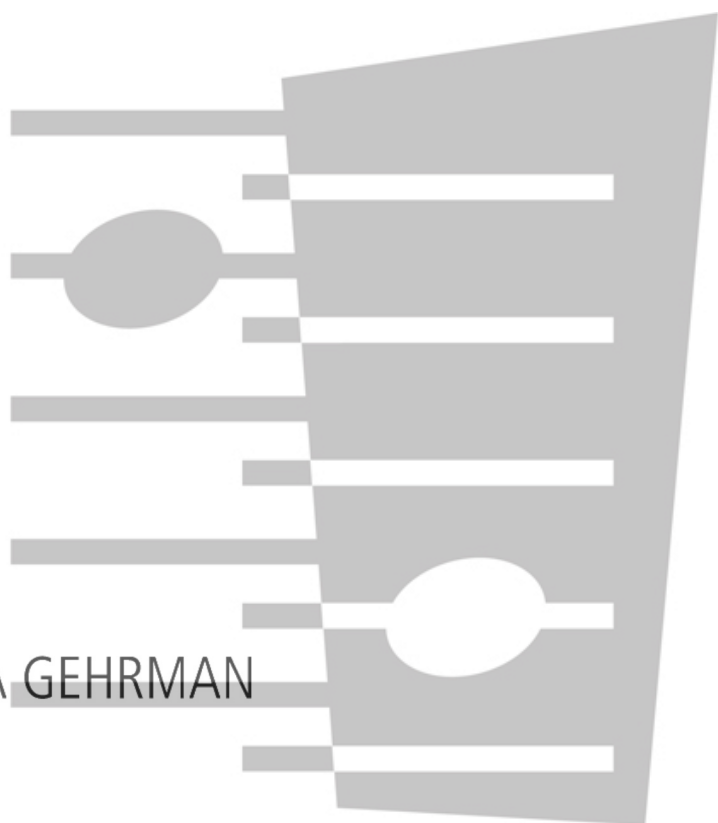
SINFONIA BREVIS

OP. 30 • 1962/72

FULL SCORE

FENNICA GEHRMAN

Strumenti dell'orchestra

Piccolo

Flauti 1–2

Oboi 1–2

Corno inglese

Clarineti 1–2 (Bb)

Clarinetto basso (Bb)

Fagotti 1–2

Corni 1–4 (Fa)

Trombe 1–3 (Bb)

Tromboni 1–3

Tuba

Timpani

Percussione (2 esecutori)*

* *piatti, tamburo*

Arpa

Archi

Durata: 13 min.

KL 78.541

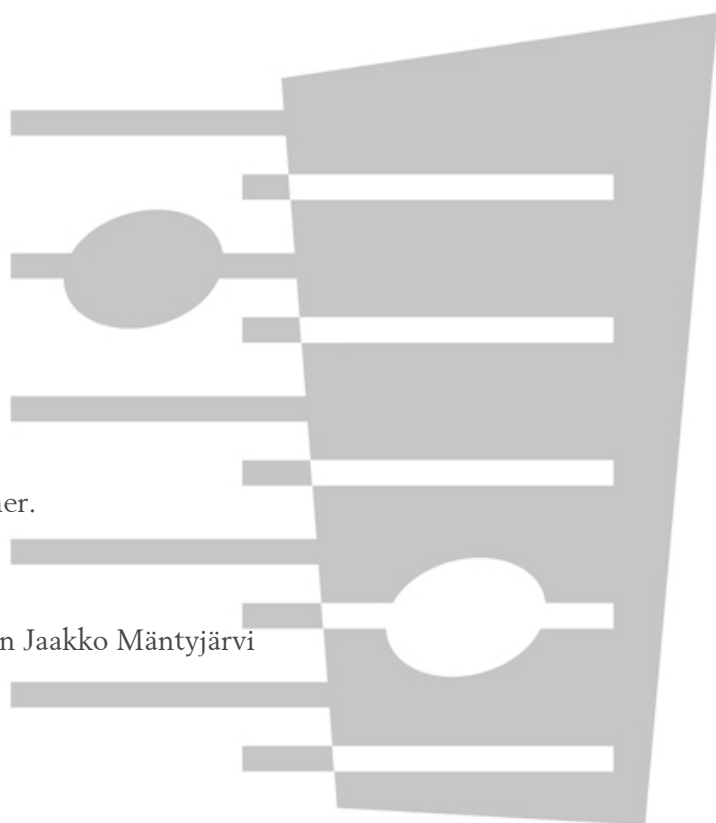
ISMN 979-0-55011-786-0 (study score)

© 2022 Fennica Gehrman Oy, Helsinki

Orchestral parts available for hire from the publisher.

Music engraved and edited by Jani Kyllönen

Composer biography: Susanna Välimäki, translation Jaakko Mäntyjärvi

Helvi Leiviskä

Finnish composer Helvi Leiviskä (1902–1982) created a broad-based output of orchestral works, solo songs and chamber music. Her style could be described as moderate modernism, deriving influences from multiple sources such as late Romanticism, Symbolism, Expressionism, Existentialism and Neo-Classicism. Leiviskä's output is characterised by philosophical and religious themes, images of nature and narrative structures. Many of her works focus on human existential angst and spiritual searching and growth.

Leiviskä was born in Helsinki and lived there for most of her life, but her family roots were in Northern Ostrobothnia. Her childhood home was firmly grounded in Protestant Christianity and revivalist movements but also in the arts and spiritual sciences. It was most probably this background that motivated Leiviskä's conception of musical composition as a contest for the mind and a facet of spiritual life.

Leiviskä completed her formal musical studies at the Helsinki Music Institute, which today is the Sibelius Academy of the University of the Arts Helsinki. Her composition teacher was Erkki Melartin, Rector of the Music Institute, who like Leiviskä was a mystically oriented composer with a Christian and theosophical bent. Her piano teachers included Ingeborg Hymander, one of the most prominent piano teachers in the history of Finnish music. Leiviskä occupies a unique role in the history of the Helsinki Music Institute, as she was the first composition student ever to have a symphony performed at a student proficiency demonstration: in 1923, Melartin conducted an orchestra of the Music Institute's students in a performance of the second movement from Leiviskä's unnumbered Symphony. Leiviskä graduated from the Music Institute in 1927 and went on to study composition privately with several teachers, including Czech composer Arthur Willner in Vienna.

Leiviskä wrote five symphonies. The aforementioned unnumbered one was followed by Symphonies nos. 1 to 3 (1947, 1954 and 1964/1971) and the *Sinfonia brevis* (1962/1972). She wrote several other orchestral works as well, such as

Kansantanssisarja [Folk dance suite] (1929/1954/1972), which was frequently performed in its day; Suite no. 1 for small orchestra (1933); Suite no. 2 on themes from the film *Juha* (1936/1938); and Intermezzos nos. 1 and 2 (1943, 1945). She wrote two cantatas for choir and orchestra setting Nationalist-Symbolist poems from the collection *Helkavirsiä* [Whitsongs] by national poet Eino Leino: *Pimeän peikko* [Dread in the Dark] for mixed choir and orchestra (1942) and *Mennyt manner* [The Lost Continent] for vocal soloists, mixed choir and orchestra (1957). For her own instrument, the piano, Leiviskä wrote her Piano Concerto in D minor (1935/1976) and a number of solo works and pedagogical pieces. The piano is included in all of her chamber music works, the most frequently performed of which are the Piano Quartet (1926/1935), the Piano Trio (1924) and the Sonata for violin and piano (1945). Leiviskä wrote solo songs with both piano and orchestra. She further wrote choral music, melodramas, music for cinema and stage, spiritual songs and community songs for organisations and associations.

Leiviskä's orchestral and chamber music was performed on a relatively regular basis in concert and on the radio in her lifetime. Her three composition concerts (1935, 1945 and 1948) were broadcast in full or in part. Leiviskä held elected positions in several spiritual, feminist and arts organisations and associations, where her music was performed at events and for which she wrote occasional music or anthems. These included the literary association Nuoren Voiman Liitto [Young Force Union], the theosophical Rose Cross Society, the Helsinki Women's Orchestra and Zonta International along with other feminist organisations. She was also actively involved in organisations in the field of music, such as the Finnish Composers' Copyright Society Teosto and the Composers' League of Finland, which evolved into the Society of Finnish Composers.

Leiviskä was awarded grants for composition, but she made her living as a teacher of piano and music theory. Moreover, from 1933 she held the position of librarian at her alma mater, the Helsinki Conservatory (as it then was) and subsequently the Sibelius Academy for three decades. She wrote for newspapers and magazines, contributing music reviews and essays on how art relates to spirituality,

morality and religion. From the 1970s, she attended several public discussions about women writing music, arranged by feminist organisations, and she addressed issues of gender equality in the media too. Leiviskä was granted a state artist pension in 1971.

None of Leiviskä's orchestral music or instrumental chamber music was published in her lifetime. For a long time, performances depended on manuscript copies. Most of Leiviskä's manuscripts are deposited at the National Library of Finland and at the library of the Sibelius Academy of the University of the Arts Helsinki. New and considerable interest in Leiviskä's music emerged in the 2000s, and in 2017 musicologist Eila Tarasti published a biography that is the most extensive monograph on Leiviskä and her music to date.

Leiviskä's world view was rooted in theosophy, an ideology espoused by many European artists born in the late 19th and early 20th centuries. Accordingly, she saw music and the arts in general as an effort to grasp profound truths and universal values beyond everyday sensibilities. Many of Leiviskä's works are structured like a quest narrative, being built up of vigorous motifs pursuing increasingly dizzying heights and mysterious conundrums. The music often comes to a halt in a chorale texture or a spacious soundscape reflecting the music of the

spheres, a revelation of the fundamental force of all existence. Sometimes the music breaks off in silence, as if defeated in the face of an impossible task or confronting death and the transitory nature of life.

In structural terms, Leiviskä's works often embody the concept of metamorphosis. This influences the harmonic and rhythmic devices used to fuel the shifting in texture. Fugal passages are also an important element, as are images of nature often cast in meditative and Arctic Impressionist tones. In some cases, a hint of National Romanticism and the mythology of the *Kalevala* can be detected. In Symbolist art, nature is understood as a portal to another reality, to the realm of the spirit. This nature mysticism can be detected especially in Leiviskä's second subjects, often austere and folkish.

Leiviskä's themes of spiritual quests and philosophical mysteries link her to the robust continuum of esotericism in the history of Finnish music, extending from Ida Moberg and Erkki Melartin to Väinö Raitio, Heidi Sundblad-Halme, Einojuhani Rautavaara and Kaija Saariaho. These composers share an aesthetic outlook that understands music as a vehicle for dealing with the enigma of existence.

Sources

Archive of the Helsinki Women's Orchestra, Helsinki City Museum.

Personal archive and music manuscripts of Helvi Leiviskä, National Library of Finland.

Music manuscripts of Helvi Leiviskä, Library of the Sibelius Academy of the University of the Arts Helsinki.

Historical newspaper and magazine archive, National Library of Finland.

Lappalainen, Seija 2007. Helvi Leiviskä. *Kansallisbiografia* [National Biography], online publication. Helsinki: Finnish Literature Society.

<https://kansallisbiografia.fi/kansallisbiografia/henkilo/8834> (20.4.2020).

Tarasti, Eila 2017. *"Nouse, ole kirkas": Helvi Leiviskän elämä ja teokset* ["Arise, be bright!": The life and works of Helvi Leiviskä]. Helsinki: Finnish Semiotic Society & Academy of Cultural Heritage.

Välimäki, Susanna & Nuppu Koivisto 2022. *Sävelten tyttäret. Säveltävät naiset Suomessa 1700-luvun lopulta 1900-luvun alkuun* [Daughters of Music. Women who wrote music in Finland from the late 18th to the early 20th century]. Manuscript for a non-fiction book.

Helvi Leiviskä

Suomalainen säveltäjä Helvi Leiviskä (1902–1982) loi monipuolisen orkesteri-, laulu- ja kamarimusiikkituotannon. Tyyllisesti hänen musiikkinsa edustaa maltillista modernismia, jonka vaikutteet ovat moniaalla: myöhäisromantiikassa, symbolismissa, ekspressionismissa, eksistentiaalismissa ja uusklassismissa. Tunnuksomaisia piirteitä Leiviskän tuotannossa ovat filosofisuskonnolliset aiheistot, luontokuvat ja kerronnalliset rakenteet. Usein teosten keskiössä on ihmisen olemassaolon ahdistukseen, henkiseen etsintään ja kasvuun liittyvä kuvasto.

Leiviskä syntyi ja eli elämänsä pääasiassa Helsingissä, mutta hänen sukutaustansa oli Pohjois-Pohjanmaalla. Lapsuudenperheen elämään kuului protestanttinen kristillisuus ja herätysliikkeet mutta myös taiteiden ja hengentieteiden harrastaminen. Tämä tausta lienee osaltaan vaikuttanut Leiviskän käsitykseen säveltämisestä henkisenä kilvoitteluna ja hengellisen elämän muotona.

Muodolliset musiikkiopintonsa Leiviskä suoritti Helsingin Musiikkiopistossa (nykyisessä Taideyliopiston Sibelius-Akatemiassa). Hänen sävellyksenopettajansa oli opiston rehtori Erkki Melartin, joka kuuluu Leiviskän tavoin kristillis-teosofisesti suuntautuneisiin mystikkosäveltäjiin. Pianonsoitossa häntä opetti muun muassa Ingeborg Hylander, yksi Suomen musiikin historian merkittävimpiä pianopedagogeja. Leiviskällä on erityinen sija Helsingin Musiikkiopiston historiassa, sillä hän oli opiston ensimmäinen sävellysohjelija, jolta esitettiin oppilasnäytteessä sinfonia: Leiviskän numeroimattoman sinfonian toinen osa kuultiin vuonna 1923 Melartinin johtaman oppilasorkesterin soittamana. Leiviskä valmistui opistosta vuonna 1927. Hän jatko-opiskeli sävellystä yksityisesti useilla opettajilla, muun muassa Wienissä tšekkiläisen säveltäjän Arthur Willnerin johdolla.

Leiviskä sävelsi viisi sinfoniaa. Numeroimatonta sinfoniaa seurasivat sinfoniat nro 1–3 (1947, 1954 ja 1964/1971) sekä *Sinfonia brevis* ("Lyhyt sinfonia", 1962/1972). Orkesterille hän sävelsi useita muitakin teoksia, kuten esimerkiksi aikoinaan paljon soitetun *Kansantanssarjan* (1929/1954/1972), orkesterisarjan nro 1 pienelle orkesterille (1933), orkesterisarjan nro 2 *Juha*-elokuvan musiikki-

aiheista (1936/1938) sekä intermezzot 1 ja 2 (1943 ja 1945). Kuorolle ja orkesterille Leiviskä sävelsi kaksi kantaattia kirjailija Eino Leinon *Helkavirsiä*-kokoelman kansallis-symbolistisiin runoihin: *Pimeään peikko* sekakuorolle ja orkesterille (1942) sekä *Mennyt manner* laulusolisteille, sekakuorolle ja orkesterille (1957). Omalle soittimelleen pianolle Leiviskä kirjoitti konserton d-molli (1935/1976) sekä sooloteoksia ja pedagogisia kappaleita. Piano on mukana kaikessa Leiviskän kamarimusiikissakin, jonka soitetuimpia edustajia ovat pianokvartetto (1926/1935), pianotrio (1924) sekä sonaatti viululle ja pianolle (1945). Yksinlauluja Leiviskä laati niin orkesterin kuin pianon säestyksellä, ja hän sävelsi niin ikään kuoromusiikkia, melodraamoja, elokuva- ja teatterimusiikkia, hengellisiä lauluja sekä yhteislauluja järjestöille ja yhdistyksille.

Leiviskän orkesteri- ja kamarimusiikkia kuultiin hänen elinaikanaan suhteellisen säännöllisesti konserteissa ja radiossa. Myös kaikki Leiviskän pitämät sävellyskonsertit (1935, 1945 ja 1948) radioitiin joko kokonaan tai osittain. Leiviskä toimi vastuutehtävissä useissa hengellisissä, naisliikkeen ja taidealan järjestöissä ja yhdistyksissä, joiden tapahtumissa hänen musiikkiansa kuultiin ja joille hän saattoi säveltää tunnus- ja juhlamusiikkia. Näitä olivat esimerkiksi kirjallisuusyhdistys Nuoren Voiman Liitto, teosofinen Suomen Ruusu-Risti-seura, Helsingin Naisorkesteri sekä Zonta International ja monet muut naisasiajärjestöt. Hän oli aktiivinen toimija myös musiikkialan järjestöissä, kuten Suomen Tekijänoikeustoimisto Teostossa sekä Suomen Säveltaiteilijain Liitossa ja sen seuraajassa Suomen Säveltäjissä.

Sävellystyöhön myönnettyjen apurahojen ohella Leiviskä sai toimeentulonsa toimimalla pianonsoiton ja musiikinteorian opettajana sekä vuodesta 1933 alkaen yli kolme vuosikymmentä kirjaston- ja nuotistonhoitajana omassa opinahjossaan, Helsingin Konservatoriossa ja sitä seuranneessa Sibelius-Akatemiassa. Hän kirjoitti sanoma- ja aikakauslehtiin musiikkikritiikkiä sekä esseitä musiikin ja taiteen suhteesta henkisyteen, moraaliin ja uskoon. 1970-luvulta alkaen hän osallistui useisiin naisyhdistysten järjestämiin naisten säveltämistä koskeviin keskustelu-

tilaisuuksiin, ja hän otti tasa-arvokysymyksiin kantaa myös mediassa. Leiviskälle myönnettiin valtion taiteilijaeläke vuonna 1971.

Leiviskän orkesterimusiikkia ja instrumentaalista kamarimusiikkia ei kustannettu lainkaan hänen elinaikanaan. Pitkään teoksia soitettiin konserteissa lähinnä käsikirjoitusten kopioista. Suurin osa Leiviskän musiikkikäsikirjoituksista on talletettu Kansalliskirjastoon sekä Taideyliopiston Sibelius-Akatemian kirjastoon. 2000-luvulla on virinnyt uusi, huomattava kiinnostus Leiviskän musiikkia kohtaan. Vuonna 2017 musiikkitieteilijä Eila Tarasti julkaisi Helvi Leiviskästä elämäkerran, joka on tähän asti laajin Leiviskää ja hänen musiikkiaan koskeva tutkimus.

Maailmankatsomuksensa Leiviskä löysi teosofiasta, kuten monet 1800-luvun jälkipuolella ja 1900-luvun alussa syntyneet eurooppalaiset taiteilijat. Sen mukaisesti hän mielsi musiikin ja muut taiteet yritykseksi tavoittaa arkijärjen tuolla puolen olevia syvempiä elämäntotuuksia ja ikuisia arvoja. Leiviskän teokset noudattavatkin usein etsintäkertomuksen kaavaa. Ne rakentuvat rajusti etsivistä, yhä ylemmäs ja salaperäisempiin sokkeloihin pyrkivistä aiheista. Usein musiikki pysähtyy koraaliin tai sfäärien harmoniaa ilmaiseviin avaruudellisiin kaikuihin, kuin paljastaen kaiken

olevaisen alkuvoiman. Välillä musiikki katkeaa tyhjyyteen eli taukoon, kuin ylivoimaisen tehtävän edessä kilpistyen tai kuolemaa ja katoavaisuutta muistaen.

Leiviskän teosten muotorakenteet ilmentävät usein muodonmuutoksen ajatusta. Tämä korostaa harmoniaa ja rytmikkäitä, joille kudosuutokset perustuvat. Tärkeitä tekijöitä Leiviskän musiikissa ovat myös fuugajaksot sekä luontokuvat, jotka saavat usein meditatiivisen ja arktisen impressionistisen sävyn. Toisinaan niissä kaikuu kansallisromantiikkaan viittaava kalevalainen mytologia. Symbolistisessa taiteessa luonto merkitsee porttia toiseen todellisuuteen, hengen valtakuntaan. Tällaista luonnonmystiikkaa löytyy varsinkin Leiviskän karuista ja kansanlaulumaisista sivuteemoista.

Leiviskän musiikille luonteenomainen hengellisen etsinnän tematiikka ja filosofinen mysteerikuvasto liittyy hänet suomalaisen taidemusiikin historiassa vahvaan esoteerisen musiikin jatkumoon, aina Ida Mobergista ja Erkki Melartinista Väinö Raitioon ja Heidi Sundblad-Halmeen, Einojuhani Rautavaaraan ja Kaija Saariahoon. Kaikkien näiden säveltäjien estetiikassa painottuu ajatus musiikista olemassaolon arvoituksen käsittelijänä.

Lähteet

Helsingin Naisorkesterin arkisto, Helsingin Kaupunginmuseo.

Helvi Leiviskän henkilöarkisto ja musiikkikäsikirjoitukset, Kansalliskirjasto.

Helvi Leiviskän musiikkikäsikirjoitukset, Taideyliopiston Sibelius-Akatemian kirjasto.

Historiallinen sanoma- ja aikakauslehtiarkisto, Kansalliskirjasto.

Lappalainen, Seija 2007. Helvi Leiviskä. *Kansallisbiografia*-verkkójulkaisu. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

<https://kansallisbiografia.fi/kansallisbiografia/henkilo/8834> (20.4.2020).

Tarasti, Eila 2017. *"Nouse, ole kirkas": Helvi Leiviskän elämä ja teokset*. Helsinki: Suomen Semiotiikan Seura & Kulttuuriperintöjen akatemia.

Välimäki, Susanna & Nuppu Koivisto 2022. *Sävelten tyttäret. Säveltävät naiset Suomessa 1700-luvun lopulta 1900-luvun alkuun*. Tiedekirjan käsikirjoitus.

SINFONIA BREVIS

HELVI LEIVISKÄ, Op. 30
(1962, rev. 1972)

Larghetto

Piccolo

Flauto 1-2

Oboe 1-2

Corno inglese

Clarinetto 1-2 in Sib

Clarinetto basso in Sib

Fagotto 1-2

4 Corni in Fa

3 Trombe in Sib

3 Tromboni

Tuba

Timpani

Tamburo

Piatto sospeso

Piatti

Arpa

Larghetto

Violini I

Violini II

Viole

Violoncelli div. *p*

Contrabbassi *p*

8

Cl. basso (Sib) *solo*
mf *p*

Fag. 1-2 *p* *p*

Cor. (Fa) 2. *p* 3. *p*

VI. I

VI. II *p*

Vle *p non marcato*

Vc. *unis.* *p*

Cb. *p*

15

Fl. 1-2 1. *mp*³ *mf*³

Cl. 1-2 (Sib) 1. *mp* *mf* *mp* *mp*

Fag. 1-2 *mf* *mp*

Cor. (Fa) (2.) *mf* 1. *poco espressivo* *mp*
(3.) *mf*

VI. I *mp* *mf* *soli* *mf*

VI. II *mp* *mf*

Vle *mp*

Vc. *mp* *mf* *soli* *mf*

Cb. *mf* *mp* *mf*

22 Flauto 1

Fl. 1 *mf* 3

Fl. 2 *mf* 3

Fag. 1-2 *mf*

Cor. (Fa) *mp*

VI. I *mf*

VI. II *mf*

Vle *mf*

Vc.

Cb.

28 **Allegro risoluto**

Fag. 1-2 *f*

Cor. (Fa) *cresc.* *mf*

Tbni 1. *mp* *mf*

Allegro risoluto

VI. I *f*

VI. II *f*

Vle *f*

Vc. *soli* *f marcato*

Cb. *f*

34

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

f

mp

soli

40

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

mf

mf

soli

46

Cl. 1-2 (Sib)

Timp.

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

[string.]

[Più allegro]

1. solo

f

decresc.

p

pp

66

Fl. 1-2 *mf* *mf* *f*

Ob. 1-2 (a 2)

Cl. 1-2 (Sib) *mf* *f*

Cl. basso (Sib)

Fag. 1-2 *mf* *f*

Cor. (Fa)

Tr. (Sib) *mp* *mf*

Tbni *mf* *mf*

Tba. *mf*

Timp.

Arpa *f*

VI. I *f*

VI. II *f*

Vle *mf* *f*

Vc. arco *mf* *f*

Cb. arco *mf* *f*

97

Cl. 1-2 (Sib) *f* 1. solo *rall.*

Cl. basso (Sib) *f*

Fag. 1-2 (1.) *mf* *poco*

Arpa *f*

VI. I *rall.*

VI. II *f*

Vle *f*

Vc. *f* arco

Cb. *f* pizz. arco

102 *Tempo I, ma poco più animato*

Cl. 1-2 (Sib) *p*

Fag. 1-2 (1.) *p* 1. solo *mp*

Cor. (Fa) *p* *mp* 4.

VI. I *p* *Tempo I, ma poco più animato*

VI. II

Vle arco *p* div. arco

Vc. *p* div.

Cb.

108 (1.)

Fag. 1-2

Cor. (Fa)

Arpa

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

mf *mp*

p *p* *cresc.* *mf*

mp *mf*

mf

113

Ob. 1-2

Cor. ing.

Cor. (Fa)

Arpa

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

mp *poco* *dim.* *mf*

mp

dim. *mf*

p *f*

div. *p* *mp* *sol.* *mp*

mp *arco* *mp* *arco* *mp*

pizz. *p* *mp*

mp

129 **Allegro leggiero, ritmico (Tempo II)**

Ob. 1-2 1. solo *mf*

Cl. 1-2 (Sib) 1. *mf*

Fag. 1-2 1. *mf*

Timp. *mf*

Tamb. *mp*

Allegro leggiero, ritmico (Tempo II)

unis. *mf*

VI. I *mf*

VI. II *mf*

Vle. *mp*

Vc. *mf*

Cb. *mf*

134 (1.)

Ob. 1-2 (1.)

Cl. 1-2 (Sib) (1.)

Fag. 1-2 (1.)

Cor. (Fa) 2. *mp*

4. *mp*

Tr. (Sib) 1. con sord. *mp*

2. con sord. *mp*

Timp. *mp*

VI. I

VI. II

Vle. *mp*

Vc. *mp*

Cb. *mp* poco marc.

139 poco string. a tempo

Fl. 1-2

Ob. 1-2

Cl. 1-2 (Sib)

Fag. 1-2

Cor. (Fa)

Tr. (Sib)
(1.)
(2.)

Tbni

Tba.

Timp.

Arpa

VI. I
poco string. div. *mp* a tempo *mf* unis. *mf*

VI. II
mp soli *mf* soli *f*

Vle *mf* *f*

Vc. *mf* *f*

Cb. pizz. *mf* *f*

145

Fl. 1-2

Ob. 1-2
soli
mf *f*

Cl. 1-2 (Sib)
soli
mf *f*

Fag. 1-2
a 2
mf *f*

Cor. (Fa)
1. (soli) *f*
3. (soli) *f*

Tr. (Sib)
1. (soli) senza sord. *f*

Tbni
2. *mf*

Tba.
mf

Timp.

Arpa

VI. I
f

VI. II
f

Vle
mf

Vc.

Cb.

151 (1.) *rall.* *Andante cantabile*

Cor. (Fa) *dim.* *mp* *p*

Tr. (Sib) (1.) *dim.* *mf* *mp* *p* (2.) *pp*

Tbni

Arpa *p*

rall. *Andante cantabile*

VI. I (altri) *p dolce*

VI. II *dim.* *mp* *pp*

Vle *mp* *pp* *simile*

156 *1. solo dolce*

Fl. 1-2 *mp* *f*

Cl. 1-2 (Sib) *p*

Tr. (Sib) (1.) *pp*

Arpa

VI. I (solo) *pp* *non marcato* *3*

VI. II

Vle *pizz.* *p*

Vc. *pizz.* *p*

Fl. 1-2 (1.) 161 *pp non troppo marcato*

Ob. 1-2 1. solo *p dolce*

Cl. 1-2 (Sib)

Arpa *p*

VI. I (solo) *pp*

VI. II

Vle *arco pp*

Vc. *pp*

Cb.

Fl. 1-2 (1.) 166 *tr*

Ob. 1-2 (1.) *p* *pp*

Arpa

VI. I *tutti, soli pp dolce* *p* *div. p*

VI. II *pp*

Vle

Vc. (pizz.) *pp*

Cb.

173

Fl. 1-2

Cor. (Fa)

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

1/2 gestopft

p

1/2 gestopft

pp

3. 1/2 gestopft

pp

unis.

div.

pizz.

p

pizz.

p

Allegro leggiero

179

Fl. 1-2

Cor. (Fa)

Tamb.

Ptti

Arpa

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

1. solo

p

(3.)

(a 2)

pp

mp

pp

pp

pp

Allegro leggiero

div.

pp

pp

196(1.)

Ob. 1-2 *rall.*

Cor. ing. *mp dim.*

Cl. 1-2 (Sib) (1.) *p*

Fag. 1-2 *p*

Cor. (Fa) *mp nat. dim.*

Tamb.

Ptti *pp*

Vle *arco mf dim. rall.*

Vc. *mf*

Kolmoisfuuga (Triple Fugue)
Allegro ma non troppo

201

Cor. ing. *pp*

Fag. 1-2 *pp*

Allegro ma non troppo

VI. I

VI. II *soli mf*

Vle *soli arco*

Vc. *mf pp sub.*

Cb.

207

Cl. 1-2 (Sib) *mf 1. solo*

VI. I

VI. II *p non troppo marcato pp sub. soli*

Vle *mf*

Vc. *p*

Cb.

212 (1.)

Cl. 1-2 (Sib)

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

p

mp

pp

pp sub.

p

mf

217 solo

Cor. ing.

Cl. 1-2 (Sib)

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

f

p

p

mf

pizz.

mp

221

Fl. 1-2

Cor. ing.

Cl. 1-2 (Sib)

Cor. (Fa)

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

mf

mf

mf

mf

arco

mf

a 2

a 2

Quasi adagio, molto tranquillo e cantabile

226 (a 2)

Fl. 1-2 *f* *pp*

Cl. 1-2 (Sib) *f* *pp*

Cl. basso (Sib) solo *mp espressivo*

Cor. (Fa) (1.) *pp*

VI. I *pp senza marc.*

VI. II *pp*

Vle

Vc. *pp*

Cb.

231

Ob. 1-2 1. solo *mp espressivo*

Cl. basso (Sib)

Fag. 1-2 1. solo *mp espressivo*

Cor. (Fa)

VI. I

VI. II

Vle *p non troppo marcato*

Vc.

Cb.

236 (1.)

Ob. 1-2

Fag. 1-2 (1.)

Cor. (Fa) 1. solo *mp espressivo*

VI. I

VI. II *mp espressivo*

Vle

Vc. *mp*

Cb.

240 Poco a poco più mosso al

Ob. 1-2

Fag. 1-2

Cor. (Fa) (1-2) solo *mf*

Tr. (Sib) 1. solo senza sord. *mf*

VI. I senza sord. *mf* Poco a poco più mosso al

VI. II *mf*

Vle *mf*

Vc. *f*

Cb. *f* arco

250 *simile*

Picc. *mf* 3 3 3 3 3 3 3 3

Fl. 1-2 *mf* 3 3 3 3 3 3 3 3

Ob. 1-2 (1.) *f*

Cl. 1-2 (Sib) *f*

Fag. 1-2 *f*

Cor. (Fa)

Tr. (Sib)

Tbni

Tba.

Timp. *mf*

Ptti *pp* *p* *mf*

Arpa

VI. I *mf sub.* 3 3 3 3 3 3 3 3

VI. II *mf* *f* *soli* 3 3 3 3 3 3 3 3

Vle *mf* *f* *soli arco* 3 3 3 3 3 3 3 3

Vc. *mf* *f*

Cb. *f* *pizz.*

255

Picc.

Fl. 1-2

Ob. 1-2

Cl. 1-2 (Sib) *p sub.*

Fag. 1-2 *p sub.*

Cor. (Fa)

Tr. (Sib) *p* 1. solo

Tbni *pp* solo *pp*

Tba. *pp*

Timp.

Ptti

Arpa *p*

VI. I *pp* con sord. *mf*

VI. II *pp sub.*

Vle *pp sub.*

Vc. *pp*

Cb. *pp*

260

Picc.

Fl. 1-2

Ob. 1-2

Cl. 1-2 (Sib)

Fag. 1-2

Cor. (Fa)

Tr. (Sib)

Tbni

Tba.

Timp.

Arpa

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

1. solo

mp

p

pp

poco espr.

p

mf

poco

mf

p

mp

poco

mp

p

div.

p

mp

arco

p

div.

p

mp

soli

mp

265

Picc. (1.)

Fl. 1-2 *mf*

Ob. 1-2 1. solo *mp* *mf*

Cl. 1-2 (Sib)

Fag. 1-2 (1.) *pp*

Cor. (Fa) *p* 3. *p*

Tr. (Sib)

Tbni

Tba.

Timp.

Arpa *mf*

Vl. I

Vl. II *p*

Vle *p* soli *mf*

Vc. *p*

Cb. *p*

270

Picc.

Fl. 1-2

Ob. 1-2 (1.)

Cl. 1-2 (Sib)

Fag. 1-2

Cor. (Fa)

Tr. (Sib)

Tbni

Tba.

Timp.

Arpa

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

a 2, soli

f

p

mf

pp

f

p

mf

soli senza sord.

275

Picc.

Fl. 1-2

Ob. 1-2

Cl. 1-2 (Sib)

Fag. 1-2 (a 2)

Cor. (Fa) 1. 3.

Tr. (Sib)

Tbni

Tba.

Timp.

Arpa

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

mf *f* *mf*

div. *mf*

280

Picc. *f*

Fl. 1-2 *f*

Ob. 1-2 *f* a 2

Cl. 1-2 (Sib) *f* 1. solo

Fag. 1-2 *mf* 1.

Cor. (Fa) *f* *mf*

Tr. (Sib)

Tbni

Tba.

Timp.

Arpa

VI. I *f* soli

VI. II *f*

Vle *f*

Vc. *f* div.

Cb. *f*

296

Picc. *f*

Fl. 1-2 *f*

Ob. 1-2

Cor. ing. *f* solo

Cl. 1-2 (Sib) *a 2*

Cl. basso (Sib)

Fag. 1-2

Cor. (Fa) (1.) (3.) *mf* *f*

Tr. (Sib) 1. solo *f*

Tbni

Tba.

Timp.

Arpa

VI. I *mf* soli

VI. II *f*

Vle *f* 3 3 3 3

Vc. *f* soli

Cb.

301 rall.

Picc.

Fl. 1-2

Ob. 1-2

Cor. ing.

Cl. 1-2 (Sib)

Cl. basso (Sib)

Fag. 1-2

Cor. (Fa)

Tr. (Sib)

Tbni

Tba.

Timp.

Arpa

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

336

Picc.

Fl. 1-2

Ob. 1-2

Cor. ing.

Cl. 1-2 (Sib)

Cl. basso (Sib)

Fag. 1-2

Cor. (Fa)

Tr. (Sib)

Tbni

Tba.

Timp.

Ptto sosp.

Arpa

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

a 2

(a 2)

3

3

3

3

soli

f

1. (soli)

f

a 2, soli

f

a 2, soli

f

a 2

f

f

tr

p

pp

p

gliss.

3

3

3

3

rall. poco a poco al *Largo*

341

Picc. *(a 2)*

Fl. 1-2 *(a 2)*

Ob. 1-2 *(a 2)* *ff*

Cor. ing. *ff*

Cl. 1-2 (Sib) *ff cresc.* *a 2*

Cl. basso (Sib) *cresc.*

Fag. 1-2 *f* *cresc.*

Cor. (Fa) *(a 2)* *cresc.*

Tr. (Sib) *(a 2)*

Tbni *f*

Tba. *f*

Timp. *f* *tr*

Ptti *(a 2)* *mp* *mf*

Arpa

rall. poco a poco al *Largo*

VI. I

VI. II

Vle *f*

Vc. *ff*

Cb. *ff*

